

کلید	 دیبرستان ماندکار البرز	امتحانات نوبت دوم - رشته انسانی و معارف سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱	کلید
پایه یازدهم انسانی	زمان : ۷۰ دقیقه	تاریخ : ۱۴۰۱/۳/۱۶	درس : تاریخ
			دیبر : آقای سلیمانی

کلید
سرمه

از بین دو مجموعه الف و ب، یک مجموعه را انتخاب کنید و به پرسشهای آن پاسخ دهید.

مجموعه الف

- ۱- تاریخ بیهقی از مشهورترین تاریخهای عمومی است. نادرست درست
- ۲- اوضاع اجتماعی و فرهنگی مردمانی که پیامبر اسلام در میان آن‌ها ظهر کرد، ویژگی‌هایی دارد که قرآن از آن با صفت جاہلی یاد کرده است. (۵)
- ۳- بر اساس کدام سوره و آیه از قرآن کریم، پیامبر(ص)، دعوت به اسلام را آشکار و عمومی کرد؟ (۵)
- الف - سوره حجر آیه ۹۴
- ب - سوره قصص آیه ۵۷
- ج - سوره برائت آیه ۲
- د - سوره حج آیه ۳۹
- ۴- کدام مورخان به مطابقت روایت‌های تاریخی با عقل اهمیت می‌دادند؟ سه مورد نام ببرید. (۱/۵)
- مقدسی، ابن مسکویه، یعقوبی، بیهقی و ابن اسفندیار (۳ مورد هر کدام ۵/نموده)
- ۵- جزیه چه بود؟ (۲)

جزیه، مالیات سرانه‌ای بود که مردان بالغ اهل کتاب (یهودیان، مسیحیان و زرتشتیان) (۱/۵) که به لحاظ مالی توانایی پرداخت آن را داشتند، ملزم به پرداخت آن بودند. (۵)

مجموعه ب

- ۶- منطقه شام هنگام حمله اعراب مسلمان زیر سلطه حکومت امپراتوری روم شرقی قرار داشت.
- ۷- کدام واقعه پس از رحلت پیامبر(ص) به اتحاد مسلمانان آسیب وارد کرد؟
- الف - اختلاف بر سر جانشینی پیامبر(ص)
- ب - قتل عثمان
- ج - سرکوبی مرتدان
- د - خارج شدن تعدادی از قبایل عرب از دین اسلام
- ۸- در دوره امویان به غیرمسلمانان غیرعرب موالي گفته می‌شد. نادرست درست
- ۹- سه مورد از شخصیتها و خاندانهای ایرانی را که در دوره خلافت عباسیان منشا خدمات شدند، نام ببرید. (۱/۵)
- ابن مقفع (روزبه ایرانی)، ابومسلم خراسانی، خاندان برمکی، خاندان سهل، یحیی پسر خالد برمکی، فضل بن سهل، حسن بن سهل، طاهر نوالیمینین (۳ مورد هر کدام ۵/نموده)
- ۱۰- رهبران جنبش‌های ایرانی دوره عباسیان، چه اعتقاداتی داشتند؟ (۲)
- رهبران این جنبشها دارای ترکیبی از عقاید دینی و فلسفی اسلامی و غیراسلامی (۱) مانند زرتشتی، مانوی و مزدکی بودند. (۱)

مجموعه ج - پاسخ دادن به پرسش‌های این مجموعه الزامی است.

۱۱- در کدام دسته از حکومت‌های ایرانی، انتقال قدرت از امیری به امیر دیگر با فرمان و تأیید خلیفه صورت می‌گرفت؟ (۵)

ب - سامانیان و آل بویه

الف - طاهریان و سامانیان

د - طاهریان و علویان طبرستان

ج - زیاریان و آل بویه

۱۲- در دوره سلجوقیان کدام دیوان به امور مالی رسیدگی می‌کرد؟ (۵)

د - اشراف

ج - استیفا

ب - انشا

الف - عرض

۱۳- مؤسس مکتب حکمت متعالیه کیست؟ (۵)

الف - میرداماد

ب - ملاصدرا

ج - شیخ بهایی

د - محمد باقر مجلسی

۱۴- نامورترین نقاش عصر تیموری **کمال الدین بهزاد** بود. (۵)

۱۵- نخستین اروپاییانی که از طریق راههای دریایی جدید به اقیانوس هند و خلیج فارس رسیدند، **پرتغالی‌ها** بودند. (۵)

۱۶- فرانسیس بیکن از طرفداران **روش شناخت تجربی** بود. (۵)

۱۷- عوامل رونق اقتصادی و رشد شهرنشینی در دوره سامانیان و آل بویه چه بود؟ (۱/۵)

برقرار شدن آرامش و امنیت نسبی، (۲/۵) قرار گرفتن زمام کارها به دست امیران و وزیران با تدبیر و علاقه‌مند به عمران و آبادانی (۷/۵) و استقرار نظام دیوانی منظم و منسجم، (۵) از جمله عوامل رونق اقتصادی و رشد شهرنشینی در زمان سامانیان و آل بویه بود.

۱۸- خواجه نظام الملک چه اهدافی از تقویت و توسعه نظام اداری در عصر سلجوقی داشت؟ (۱/۵)

خواجه نظام الملک در تلاش بود که با تقویت حکومت مرکزی از طریق تقویت و توسعه نظام اداری مد نظر خود که مبتنی بر میراث اداری کهن ایرانی بود، (۷/۵) ضمن ایجاد ثبات و استمرار، (۲/۵) با نیروی سرکش امیران و نظامیان سلجوقی که به سنت‌های قبیله‌ای خود همچنان وفادار بودند، مقابله کند. (۵)

۱۹- هجوم مغولان از نظر اجتماعی چه پیامدهایی به دنبال داشت؟ (۱/۵)

موجب کاهش جمعیت، مهاجرتهای گسترده، تخریب زیرساخت‌های اقتصادی و فرهنگی و زوال موقعیت اجتماعی مالکین، عالمان، بازرگانان، دیوانسالاران و خاندانهای بانفوذ شد. (۷/۵) علاوه بر آن، با هجوم مغولان، جمعیت قابل توجهی از اقوام مغول و غیرمغول به ایران وارد شدند و بافت قومی و جمعیتی جامعه ایرانی را تحت تاثیر قرار دادند. (۷/۵)

۲۰- در قرن نهم هجری قمری چه تحولاتی در فعالیت طریقت‌های صوفیانه ایجاد شد؟ (۱/۵)

از یک سو صوفیان به تشیع گرایش بیشتری نشان دادند (۵) و از طرف دیگر به تدریج برخی از طریقتها مانند طریقت صفوی وارد سیاست شدند (۵) و برای به دست گرفتن قدرت، با فرماتروایان و پادشاهان به رقابت برخاستند. (۵)

۲۱- رسمی کردن مذهب شیعه دوازده امامی توسط شاه اسماعیل صفوی، چه پیامدهایی داشت؟ (۱/۵)

این اقدام دو پیامد مهم داشت:

نخست، اینکه بسیاری از شیعیان در خدمت دولت نوبای صفوی قرار گرفتند و در سایه این دولت مشکل، منسجم و متحد شدند. (۵) دوم، آنکه این اقدام سبب تمایز آشکار ایران از همسایگان مسلمان خود، به ویژه امپراتوری عثمانی در غرب و ازبکان و گورکانیان هند در شرق، شد. (۱)

۲۲- مهمترین نوآوری آثارضا عباسی در نگارگری چه بود؟ (۱)

مهمترین نوآوری رضا عباسی در نگارگری این بود که زندگی روزمره عموم مردم (۵/۵) و فعالیت اصناف و پیشهوران را به تصویر می‌کشید. (۵/۵)

۲۳- در قرون وسطاً کلیسا با مخالفان خود چگونه برخورد می‌کرد؟ (۲)

کلیسا در قرون وسطاً برای مقابله با بیبدینی و بدعت گذاری و جلوگیری از اندیشه‌های مخالفان خود، از حربه تفتیش عقاید یا انکیزیسیون استفاده می‌کرد. (۵/۷) متهمان به بیبدینی و بدعت گذاری از کلیسا اخراج و به سختی مجازات می‌شدند. (۵/۷) تبعید، مصادره دارایی، به چوب بستن و سوزاندن از جمله مجازاتهای این گونه متهمان بود. (۵/۵)

۲۴- اولانیست‌ها چه نظری داشتند؟ (۱/۵)

انسانگرایان یا اولانیست‌ها به تبعیت از یونانیان باستان، انسان را محور و مدار جهان می‌شمردند (۵/۵) و اعتقاد داشتند که معیارهای اخلاقی و ارزشها و هنگارهای اجتماعی (۵/۵) باید بر پایه خواسته‌های انسان و تمایلات دنیوی او ایجاد شود. (۵/۵)

موفق باشد